

Till investeringsbolag
vars värdepapper är föremål
för offentlig handel

Anvisning om offentliggörande av uppgifter som inverkar på värdet av investeringsbolagets värdepapper

Finansinspektionen meddelar med stöd av 4 § 2 punkten lagen om finansinspektionen följande anvisning. Vid uppgörandet av anvisningen har beaktats rådets direktiv av den 5 mars 1979 om samordning av villkoren för upptagande av värdepapper till officiell notering vid fondbörs (första börsdirektivet, bilaga IX till EES-avtalet: rådets direktiv 79/279/EEG) och rådets direktiv av den 13 november 1989 om samordning av föreskrifter om insiderhandel (insiderdirektivet, bilaga IX till EES-avtalet: rådets direktiv 89/592/EEG).

1 Allmänt

Emittenter av värdepapper som är föremål för offentlig handel skall utan obefogat dröjsmål offentliggöra och underrätta den som ordnar offentlig handel om alla sådana beslut samt omständigheter rörande emittenten och dess verksamhet som är ägnade att väsentligt påverka värdepapprens värde (2 kap. 7 § 1 mom. värdepappersmarknadslagen).

I fråga om investeringsbolag påverkas kravet på informationsskyldighet av den väsentliga skillnaden mellan investeringsbolagens affärsverksamhet och exempelvis den verksamhet som idkas av industri-, handels- och försäkringsbolag eller banker.

Enligt 2 § lagen om placeringsfonder (480/87) får verksamhet där allmänheten erbjuds att delta i gemensamma placeringar i värdepapper

bedrivs endast såsom fondverksamhet eller så att deltagandet i placeringen sker genom teckning av aktier i aktiebolag som bedriver sådan placeringsverksamhet.

Finansinspektionen anser att värdepappersmarknadslagens syften och stadgandena i lagens 2 kap. kräver att investeringsbolagen skall offentliggöra till väsentliga delar samma slags information som placeringsfonderna.

2 Investeringsbolag

Med investeringsbolag avses i denna anvisning ett aktiebolag som avses i 2 § lagen om placeringsfonder och vars aktier erbjuds eller har erbjudits till allmänheten för teckning eller förvärv i syfte att ge en möjlighet att delta i gemensamma placeringar i värdepapper. Dessutom förutsätts att investeringsbolaget idkar investeringsverksamhet som sin huvudsakliga verksamhet.

I fråga om ett investeringsbolag som bedriver verksamhet i form av en koncern kan offentliggörandet av information som gäller enbart moderbolaget i vissa fall vara till och med vilseledande. Vilseledande kan sålunda vara till exempel att offentliggöra enbart moderbolagets substansvärde eller investeringar, om en väsentlig del av värdepappersinvesteringarna och värdepappershandeln sker för ett bolags räkning som hör till investeringsbolagets koncern. I detta fall är en väsentlig uppgift en uppgift som gäller hela koncernen.

Enligt 2 kap. 1 § värdepappersmarknadslagen är det förbjudet att lämna vilseledande uppgifter.

Av ovannämnda orsaker avses med investeringsbolag i denna anvisning, om annat inte nämns, uttryckligen investeringsbolagets koncern.

3 Sätt och tidpunkt för offentliggörande av information

Finansinspektionens tolkning av kraven i 2 kap. 7 § värdepappersmarknadslagen beträffande hur och när information skall offentliggöras beskrivs i finansinspektionens anvisning nr 204.1.

4 Omständigheter som påverkar värdet av ett investeringsbolags aktier

Informationsskyldigheten enligt värdepappersmarknadslagen gäller emittentens beslut och andra omständigheter rörande emittenten eller dess verksamhet som är ägnade att väsentligt påverka värdet av värdepappret i fråga.

Med omständigheter som väsentligt påverkar värdepapprets värde avses sådana uppgifter som en omsorgsfull person som känner värdepappersmarknaden anser betydelsefulla och tillräckliga vid övervägandet av placeringsbeslut.

Då informationens tillräcklighet och betydelse bedöms bör beaktas att för att en omsorgsfull placerare skall kunna få en uppfattning om bolagets ekonomiska ställning och bolagsandelens nuvärde, behöver han uppgifter med vars hjälp han kan bedöma placeringens framtida avkastning och de risker som är förknippade med placeringen. Sådana uppgifter är i fråga om investeringsbolag information om innehållet i bolagets värdepappersportfölj.

4.1 Investeringsbolagets regelbundna rapportering

Omständigheter som inverkar på värdet av ett investeringsbolags aktier kan vara sådana att de skall offentliggöras trots att några exceptionella förändringar inte skett (regelbunden rapportering) eller så kan de vara exceptionella (offentliggörande av exceptionella omständigheter).

Beträffande investeringsbolag är bolagets substansvärde och bolagets placeringsobjekt uppgifter som väsentligt påverkar värdet av bolagets aktier och som förutsätter regelbunden rapportering. En väsentlig del av ett investeringsbolags verksamhet består i att äga värdepapper och handla med värdepapper. Omständigheter som väsentligt påverkar värdet av bolagets egna aktier är sålunda huvudsakligen desamma som de som inverkar exempelvis på värdet av en andel i en placeringsfond.

4.1.1 Månatlig rapportering

Omständigheter som väsentligt påverkar värdet av ett investeringsbolags aktier är inte bara substansvärdet per aktie utan också de uppgifter som ingår i kalkylen av substansvärdet. Att enbart presentera substansvärdet per aktie är otillräckligt, eftersom det inte indicerar till exempel riskerna i samband med den s.k. hävstångseffekten i investeringsbolaget.

Den substansvärdeskalkyl som offentliggörs skall innehålla åtminstone följande uppgifter:

- finansieringstillgångar, omsättningstillgångar, anläggningstillgångar och vid behov övriga tillgångar (t.ex. långfristiga investeringar),
- främmande kapital specificerat i kortfristiga skulder och långfristiga skulder och

- investeringsbolagets substansvärde och substansvärdet per aktie beräknade på basis av ovannämnda poster.

Informationsskyldigheten gäller också principerna för värderingen av värdepapper och fastigheter.

Värdet på en aktie i ett investeringsbolag är i hög grad beroende av bolagets substansvärde. De uppgifter som ingår i substansvärdeskalkylen påverkar sålunda aktiens värde - inte bara då substansvärdet väsentligt förändrats - utan också i situationer då bolagets substansvärde inte förändrats väsentligt. Substansvärdeskalkylen skall därför offentliggöras så ofta som möjligt, minst en gång i månaden.

Uppgifterna skall enligt 2 kap. 7 § värdepappersmarknadslagen dessutom alltid offentliggöras då bolagets substansvärde förändras väsentligt. Också då skall offentliggörandet enligt lagen ske utan obefogat dröjsmål.

4.1.2 Rapportering i samband med bokslutet och delårsrapporten

Finansinspektionen anser att en delägare i ett investeringsbolag i enlighet med värdepappersmarknadslagens syften regelbundet skall få sådan information som behövs för att placeringens nuvärde och den förväntade avkastningen på placeringen skall kunna bedömas. I fråga om investeringsbolag är detta i praktiken möjligt endast om bolagen regelbundet offentliggör sin substansvärdeskalkyl och de värdepapper som ingår i deras anläggnings- och omsättningstillgångar.

Eftersom ett månatligt offentliggörande av värdepappersplaceringarna skulle kunna försvåra realiseringen av placeringarna, skall det förfarande som beskrivs i följande stycke anses vara tillräckligt.

Med beaktande av att investeringsbolagens verksamhet de facto är av samma natur som placeringsfondernas anser finansinspektionen

att 2 kap. 7 § värdepappersmarknadslagen beträffande investeringsbolag skall tolkas så att ett investeringsbolag åtminstone i samband med sina delårsrapporter och sitt bokslut skall offentliggöra slag, antal och marknadsvärde för de värdepapper som ägs av investeringsbolagets koncern och som bokförts bland omsättnings- och anläggningstillgångarna. Finansministeriet meddelar närmare föreskrifter om innehållet i delårsrapporterna och bokslutskommunikén.

Informationsskyldigheten skall anses motiverad även med tanke på bedömningen av huruvida den övriga informationen i bokslutet och delårsrapporterna är sanningsenlig.

4.2 Offentliggörande av exceptionella omständigheter

4.2.1 Exceptionella förvärv/överlåtelser som inverkar på värdet av ett investeringsbolags aktier

Den förväntade avkastningen på de värdepapper som ett investeringsbolaget äger har en väsentlig inverkan på bolagets ekonomiska ställning och verksamhetsmöjligheter. Med tanke på placerarens skydd är det viktigt att placeraren känner till hur investeringsbolaget har investerat sina tillgångar.

Enskilda placeringar i en viss emittents värdepapper kan proportionellt bli så stora att de i värdepappersmarknadslagens mening väsentligt påverkar värdet av investeringsbolagets aktier. Det samma gäller en situation där investeringsbolaget avstår från sådana innehav som väsentligt inverkar på värdet av dess egna aktier.

Informationsskyldighet enligt 2 kap. 7 § värdepappersmarknadslagen skall enligt ovannämnda grunder anses föreligga åtminstone om samma emittents aktier eller värdepapper

som berättigar till aktierna har förvärvats eller överlåtit under en kort tid till ett belopp som är betydande i jämförelse med värdet av investeringsbolagets värdepappersinnehav. I detta fall är väsentlig information uppgift om emittenten och värdet på förvärvet eller överlåtelser. Som betydande skall i regel betraktas ett belopp som överstiger 5 % av det totala värdet av investeringsbolagets värdepapper före förändringen. Värderingen skall dock ske särskilt i varje enskilt fall.

Skyldigheten motsvarar till exempel den skyldighet som ett bolag som idkar industri, handel eller försäkringsverksamhet har att offentliggöra väsentliga försäljningar eller köp av affärsrörelser.

4.2.2 Exceptionell förändring av värdet på värdepapper som ägs av ett investeringsbolag

Förutom att substansvärdeskalkylen skall offentliggöras om ett investeringsbolags substansvärde förändras väsentligt, kan ett investeringsbolag undantagsvis vara skyldigt att offentliggöra förändringar av värdet på vissa värdepapper.

Investeringsbolaget har informationsskyldighet enligt 2 kap. 7 § värdepappersmarknadslagen, om en exceptionell förändring av värdet på dess innehav av en viss emittents värdepapper väsentligt påverkar värdet av investeringsbolagets egna aktier.

Enligt finansinspektionen skall kursförändringar som gäller en viss emittents värdepapper offentliggöras åtminstone då dessa utgör en väsentlig del av en förändring av investeringsbolagets substansvärde. Skyldigheten uppstår dock endast om förändringen av investeringsbolagets substansvärde i sig också är väsentlig.

5 Beviljande av undantag

Om offentliggörandet av uppgifterna åsamkar bolaget väsentliga men eller strider mot allmän fördel, kan bolaget med stöd av 2 kap. 11 § 2 mom. värdepappersmarknadslagen ansöka om undantag från informationsskyldigheten hos finansinspektionen.